

Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie chojnickim w I półroczu 2012 r.

Chojnice, 2012

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Analiza bezrobocia według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i według zawodów (grup zawodów)	5
2.1 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy - stan na dzień 30.06.2012 r.	5
2.2 Bezrobotni według zawodów w końcu I półrocza 2012 roku	6
3. Analiza napływu bezrobocia w I półroczu 2012 roku	7
3.1 Napływ bezrobotnych w I półroczu 2012 r. wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	7
3.2 Napływ osób bezrobotnych w I półroczu 2012 roku według zawodów (grup zawodów)	9
3.2.1 Napływ - bezrobotni ogółem	9
3.2.2 Napływ - bezrobotne kobiety	11
3.2.3 Napływ - bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	13
4. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wg zawodów (grup zawodów) 15	15
4.1 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w I półroczu 2012 roku wg rodzaju działalności	16
4.2 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w I półroczu 2012 roku wg grup zawodów i zawodów	17
5. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	20
5.1 Zawody nadwyżkowe	21
5.2 Zawody deficytowe	23
5.3 Zawody zrównoważone	24
5.4 Wskaźnik bezrobocia długotrwałego	25
5.5 Wskaźnik szansy uzyskania oferty	27
5. Wnioski	29
SPIS WYKRESÓW	31
SPIS TABEL	31

1. Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to jedna z podstawowych metod obserwacji i analizy rynku pracy. Analiza porównawcza ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów pozwala wyłonić zawody nadwyżkowe i deficytowe wśród zarejestrowanych bezrobotnych, co może stanowić sygnał dla osób stojących progu wyboru przyszłego zawodu, jak również pozwoli na zaplanowanie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych pozostających w ewidencji tutejszego urzędu. Raport pozwoli na określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy i ułatwi stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym.

Podstawą opracowania rankingu są zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych Departamentu Rynku Pracy. Raport opracowany został na podstawie danych ze sprawozdań MPIPS-01 Załącznik 2 – „Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy, stan na koniec czerwca 2012 roku” a także Załącznik 3 – „Bezrobotni oraz oferty pracy wg zawodów i specjalności, stan na koniec czerwca 2012 roku”, sporządzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach.

Monitoring dotyczy grup zawodowych, grup elementarnych oraz zawodów i specjalności określonych w „Klasyfikacji zawodów i specjalności”, wprowadzonej do stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania. Uwzględniony został poziom i struktura bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności, która obowiązuje na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (opublikowanego w Dz. U. Nr 251, poz. 1885 w dniu 31 grudnia 2007 r.).

Analizę diagnostyczną przeprowadzono przy wykorzystaniu ilościowych parametrów opisujących napływ ofert pracy wg zawodów oraz napływ bezrobotnych w analogicznych kategoriach zawodowych w I połowie 2012 roku.

Ponadto wykorzystano mierniki, tj.:

- **Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej** w danym zawodzie – oznacza różnicę między średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku, a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w danym roku;
- **Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów** – oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku i średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w określonym zawodzie w danym roku;

Przyjęto, że zawody o wskaźniku mniejszym od 0,9 to **zawody nadwyżkowe**, o wskaźniku większym lub równym 0,9 i mniejszym lub równym 1,1 to **zawody zrównoważone** (wykazujące równowagę na rynku pracy), natomiast o wskaźniku większym niż 1,1 to **zawody deficytowe**.

- **Wskaźnik szansy uzyskania oferty w danym zawodzie** – oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w danym roku, będącej w dyspozycji powiatowego urzędu pracy i średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w określonym zawodzie w danym roku.
- **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie** – oznacza iloraz liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, wg stanu w końcu danego roku i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie wg stanu w końcu danego roku, w ujęciu procentowym.
- **Klasyfikacja zawodów i specjalności** została wprowadzona na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 kwietnia 2010 roku i służy ona ujednoczeniu nazewnictwa zawodów i specjalności występujących w gospodarce i na rynku pracy oraz racjonalnemu planowaniu obsługi rynku pracy i określaniu jego struktury zawodowej. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem dwóch aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji. Wymienione kryteria posłużyły grupowaniu poszczególnych zawodów i specjalności w 10 grup wielkich, 43 grupy duże, 132 grupy średnie, 444 grupy elementarne, przy czym te ostatnie obejmują 2.360 zawodów i specjalności. W klasyfikacji zastosowano kod sześciocyfrowy. Pierwsza cyfra oznacza grupę wielką, druga dużą, trzecia średnią, czwarta elementarną, natomiast dwie pozostałe cyfry podają miejsce zawodu czy specjalności w określonej grupie elementarnej.

Prezentowany materiał zawiera:

- analizę bezrobocia według zawodów oraz według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy tych bezrobotnych, którzy przed zarejestrowaniem poprzednio pracowali; analiza obejmuje osoby bezrobotne rejestrujące się w okresie I-VI 2012 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach;
- analizę ofert pracy według zawodów oraz według rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę zgłaszającego ofertę pracy; analiza dotyczy ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach w okresie I-VI 2012 r. skorygowanych o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali;
- analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o interpretację wskaźników intensywności nadwyżki (deficytu) dla zawodów, w których w I półroczu 2012 r. zgłoszono najwięcej ofert pracy;
- wnioski.

2. Analiza bezrobocia według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i według zawodów (grup zawodów)

2.1. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – stan na dzień 30.06.2012 r.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2012 r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach pozostawało 7.170 osób bezrobotnych, tj. o 5,7% (390 osób) więcej niż na koniec analogicznego okresu 2011 r.

Wśród zarejestrowanych:

- 85,4% stanowili bezrobotni poprzednio pracujący (6.125 osób)
- 14,6% stanowili bezrobotni dotychczas niepracujący (1.045 osób)

Tabela 1. Zmiana liczby zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie chojnickim w latach 2011-2012 (stan na dzień 30 VI)

Wyszczególnienie	30 VI 2011		30 VI 2012		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	6.780	100%	7.170	100%	+390	+5,7%
poprzednio pracujący	5.676	83,7%	6.125	85,4%	+449	+7,9%
dotychczas niepracujący	1.104	16,3%	1.045	14,6%	-59	-5,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 2.

Na wzrost zarejestrowanych bezrobotnych w końcu czerwca 2012 roku miał główny wpływ miał wzrost zarejestrowanych osób poprzednio pracujących (o 449 osób, tj. 7,9%).

Tabela 2. Bezrobotni zarejestrowani w PUP Chojnice wg rodzajów działalności (sekcje PKD), w których pracowali bezrobotni przed zarejestrowaniem się w powiatowym urzędzie pracy

Sekcja PKD	Bezrobotni stan w końcu I-półrocza 2012	
	liczba osób	% ogółu poprzednio pracujących
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	151	2,5%
Górnictwo i wydobywanie	0	-
Przetwórstwo przemysłowe	1.452	23,7%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	5	0,1%
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	13	0,2%
Budownictwo	473	7,7%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1.238	20,2%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	224	3,7%
Transport i gospodarka magazynowa	125	2,0%
Informacja i komunikacja	37	0,6%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	53	0,9%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	23	0,4%

Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	54	0,9%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	134	2,2%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	377	6,2%
Edukacja	93	1,5%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	89	1,5%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	51	0,8%
Pozostała działalność usługowa	190	3,1%
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	39	0,6%
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	-
Działalność nie zidentyfikowana	1.304	21,3%
Ogółem	6.125	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 2.

2.2. Bezrobotni wg zawodów w końcu I półrocza 2012 roku

Tabela 3. Ranking 30 najliczniej reprezentowanych zawodów wśród bezrobotnych powiatu chojnickiego – stan na dzień 30.06.2012 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym:				
			Bezrobotne kobiety	Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		Bezrobotni zarejestrowani powyżej 12 m-cy	
				ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
522301	Sprzedawca	745	684	14	12	342	320
722204	Ślusarz	374	14	1	0	121	8
331403	Technik ekonomista	257	235	1	1	95	88
753105	Krawiec	195	194	0	0	98	97
752205	Stolarz	192	28	1	0	58	17
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	179	1	2	0	68	1
752208	Stolarz meblowy	170	26	0	0	64	11
311504	Technik mechanik	119	5	0	0	42	3
711202	Murarz	116	3	0	0	35	1
512001	Kucharz	113	94	1	0	47	44
713102	Malarz budowlany	95	46	0	0	47	30
522305	Technik handlowiec	80	69	0	0	19	17
613003	Rolnik	74	52	0	0	33	26
514101	Fryzjer	72	71	0	0	22	22
513101	Kelner	70	64	0	0	34	32
235107	Pedagog	66	59	7	6	20	15
322002	Technik żywienia i gospod. domowego	64	54	1	1	19	17
334306	Technik administracji	64	57	3	3	13	13
512002	Kucharz małej gastronomii	61	44	2	2	18	17
311922	Technik technologii drewna	59	13	0	0	15	4
263102	Ekonomista	58	44	1	1	22	18
722314	Tokarz w metalu	51	13	0	0	22	8
311924	Technik technologii odzieży	47	47	0	0	16	16
751204	Piekarz	44	3	0	0	12	2
314207	Technik rolnik	43	26	0	0	19	15
351203	Technik informatyk	41	17	1	1	9	6
311408	Technik elektronik	40	1	0	0	10	0
515303	Robotnik gospodarczy	40	16	0	0	23	11
753605	Obuwnik przemysłowy	40	34	0	0	23	20
311303	Technik elektryk	38	1	0	0	7	0

3. Analiza napływu bezrobocia w I półroczu 2012 roku

3.1. Napływ bezrobotnych w I półroczu 2012 r. według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Klasyfikację bezrobotnych przeprowadzono według zawodu wskazanego przez nich jako podstawowy przy poszukiwaniu pracy, do wykonywania którego mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź odpowiednim stażem pracy (minimum 1 rok w tym zawodzie).

Do osób **bez zawodu** zaliczono osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków:

- nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego,
- nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie,

Do osób bez zawodu zaliczono również osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące, licea profilowane i nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

W I połowie 2012 roku odnotowano napływ 1.084 osób „bez zawodu” co stanowiło 29,8% ogólnego napływu bezrobotnych w tym okresie.

W I półroczu 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach zarejestrowały się 3.642 osoby bezrobotne, z tego:

- 3.125 osób poprzednio pracujących
- 517 osób dotychczas niepracujących.

Tabela 4. Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych w I półroczu 2012 r. w stosunku do I półr. 2011 r.

	I półrocze 2011		I półrocze 2012		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	4.077	100%	3.642	100%	-435	-10,7%
kobiety	2.011	49,3%	1.599	43,9%	-412	-20,5%
mężczyźni	2.066	50,7%	2.043	56,1%	-23	-1,1%
poprzednio pracujący	3.342	82,0%	3.125	85,8%	-217	-6,5%
dotychczas niepracujący	735	18,0%	517	14,2%	-218	-29,7%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 2.

W okresie styczeń-czerwiec 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach zarejestrowały się 3.642 osoby bezrobotne, tj. o 435 osób (10,7%) mniej niż w analogicznym okresie 2011 roku.

Na spadek liczby rejestrujących się w I półroczu 2012 r. miał wpływ przede wszystkim spadek rejestracji kobiet. W stosunku do analogicznego okresu 2011 r. liczba rejestrujących się kobiet spadła o 20,5% (tj. 412 osób), podczas gdy liczba rejestrujących się mężczyzn spadła o 1,1% (tj. 23 osoby).

Wśród rejestrujących się w okresie styczeń-czerwiec 2012 r. – 56,1% (tj. 2.043 osoby) stanowili bezrobotni mężczyźni, a 43,9% (tj. 1.599 osób) – kobiety. Rok wcześniej mężczyźni również stanowili ponad połowę rejestrujących się bezrobotnych 50,7%.

Tabela 5. Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych poprzednio pracujących według sektorów gospodarki w I półroczu 2012 r. w stosunku do I półrocza 2011 r.

Sektory gospodarcze	I półrocze 2011		I półrocze 2012		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	3.342	100%	3.125	100%	-217	-6,5%
Rolnictwo	71	2,1%	56	1,8%	-15	-21,1%
Przemysł	716	21,4%	733	23,5%	+17	+2,4%
Budownictwo	260	7,8%	306	9,8%	+46	+17,7%
Handel	616	18,4%	565	18,1%	-51	-8,3%
Usługi	846	25,3%	774	24,8%	-72	-8,5%
Działalność niezidentyfikowana	833	24,9%	691	22,1%	-142	-17,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 2.

Wśród osób poprzednio pracujących, rejestrujących się w tut. urzędzie pracy w I półroczu 2012 roku, największy odsetek stanowili bezrobotni, którzy bezpośrednio przed rejestracją w urzędzie pracowali w sektorze usług - 774 osoby, tj. 24,8%, w przemyśle - 733 osoby, tj. 23,5%, w handlu – 565 osób, tj. 18,1%, w budownictwie – 306 osób, tj. 9,8% natomiast w rolnictwie pracowało 56 osób, tj. 1,8%.

Ponadto w przypadku 691 osób, rejestrujących się w I półroczu 2012 roku, nie można było zakwalifikować odpowiedniego rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy z powodu braku wystarczającej informacji o działalności gospodarczej ostatniego pracodawcy (sekcji PKD). Grupa ta stanowiła 22,1% ogółu rejestrujących się osób poprzednio pracujących.

Liczba bezrobotnych poprzednio pracujących rejestrujących się w I półroczu 2012 roku, w porównaniu do analogicznego okresu roku 2011, wzrosła w przypadku rejestracji osób poprzednio pracujących w przemyśle oraz budownictwie, notujemy tu wzrost liczby rejestracji o odpowiednio 2,4% (tj. 17 osób) oraz 17,7% (tj. 46 osób).

W pozostałych sekcjach gospodarki notowany był spadek rejestracji i tak: w przypadku osób bezrobotnych, których nie można było zakwalifikować do odpowiedniego rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy z powodu braku wystarczającej informacji o działalności gospodarczej ostatniego pracodawcy (sekcji PKD) – spadek o 17,0% (tj. 142 osoby), w sektorze rolniczym o 21,1%% (tj. 15 osób), w sektorze usług o 8,5% (tj. o 72 osoby) natomiast wśród bezrobotnych poprzednio pracujących w handlu odnotowano o 8,3% (tj. 51 osób) mniej rejestracji niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

3.2. Napływ osób bezrobotnych w I półroczu 2012 r. według zawodów (grup zawodów)

Analiza struktury osób bezrobotnych rejestrujących się w okresie styczeń-czerwiec 2012 roku uwzględnia wielkie grupy zawodowe z podziałem na grupy duże (kod dwucyfrowy) i elementarne (kod czterocyfrowy) oraz wg zawodów i specjalności.

3.2.1. Napływ - bezrobotni ogółem

W I półroczu 2012 roku do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach napłynęły 3.642 osoby bezrobotne i w badanym okresie odnotowano spadek rejestracji w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 435 osób (tj. 10,7%) .

Tabela 6. Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych posiadających zawód i bez zawodu w okresie I-VI w latach 2011 i 2012

Wyszczególnienie	I - VI 2011		I - VI 2012		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	4.077	100%	3.642	100%	-435	-10,7%
posiadający zawód	3.044	74,7%	2.558	70,2%	-486	-16,0%
bez zawodu	1.033	25,3%	1.084	29,8%	+51	+4,9%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 3.

Wśród osób rejestrujących się w PUP Chojnice w I półroczu 2012 r.:

- 70,2% ogółu rejestrujących stanowili bezrobotni posiadający zawód (2.558 osób)
- 29,8% ogółu rejestrujących stanowili bezrobotni bez zawodu (1.084 osoby)

Na spadek liczby bezrobotnych rejestrujących się w I półroczu 2012 r. główny wpływ miał spadek rejestracji osób posiadających zawód (o 486 osób, tj. 16,0%). W grupie osób „bez zawodu” zaobserwowano wzrost rejestracji w stosunku do I półrocza roku poprzedniego o 51 osób (tj. 4,9%).

Grupa osób bezrobotnych „**bez zawodu**” obejmuje osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków: nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego oraz nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie. W grupie „bez zawodu” ujęte są również osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące i licea profilowane.

Poniższa tabela zawiera wykaz 20 zawodów, w których w I półroczu 2012 r. odnotowano największy napływ osób bezrobotnych.

Tabela 7. Bezrobotni według zawodów – napływ w I półroczu 2011 i 2012 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych		Wzrost(+)/Spadek(-)	
		I-VI 2011	I – VI 2012	liczba osób	%
522301	Sprzedawca	369	251	-118	-32,0%
722204	Ślusarz	199	217	+18	+9,0%
331403	Technik ekonomista	141	112	-29	-20,6%
752205	Stolarz	114	95	-19	-16,7%
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	61	92	+31	+50,8%
711202	Murarz	70	84	+14	+20,0%
752208	Stolarz meblowy	89	76	-13	-14,6%
753105	Krawiec	66	72	+6	+9,1%
311504	Technik mechanik	81	68	-13	-16,0%
514101	Fryzjer	38	53	+15	+39,5%
512001	Kucharz	72	51	-21	-29,2%
713102	Malarz budowlany	61	46	-15	-24,6%
311922	Technik technologii drewna	58	44	-14	-24,1%
522305	Technik handlowiec	48	43	-5	-10,4%
235107	Pedagog	60	36	-24	-40,0%
311303	Technik elektryk	33	36	+3	+9,1%
334306	Technik administracji	27	34	+7	+25,9%
263102	Ekonomista	30	33	+3	+10,0%
311408	Technik elektronik	35	33	-2	-5,7%
751204	Piekarz	26	32	+6	+23,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 3.

W 11 zawodach, z pierwszej 20-stki, w których rejestrowało się najwięcej bezrobotnych w okresie styczeń-czerwiec 2012 r. odnotowało spadek rejestracji w stosunku do analogicznego okresu 2011 roku. Największy dotyczył zawodów: pedagog o 40,0% (tj. 24 osoby), sprzedawca o 32,0% (tj. 118 osób) oraz kucharz o 29,2% (tj. 21 osób).

W przypadku 9 pozostałych zawodów z pierwszej 20-stki, odnotowano wzrost liczby rejestracji w stosunku do I półroczu 2011 roku. Największy dotyczył zawodów: mechanik pojazdów samochodowych wzrost rejestracji o 50,8% (tj. 31 osób), fryzjer o 39,5% (tj. 15 osób) oraz technik administracji gdzie odnotowano o 25,9% (tj. 7 osób) więcej rejestracji niż w analogicznym okresie roku 2011.

W porównaniu do I półroczu roku 2011 lista 20 zawodów, w których w okresie od stycznia do czerwca 2012 roku rejestrowało się najwięcej bezrobotnych dotyczyła praktycznie tych samych zawodów.

3.2.2. Bezrobotne kobiety

W I półroczu 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach zarejestrowało się 1.599 kobiet (co stanowiło 43,9% noworejestrujących się bezrobotnych).

W porównaniu do analogicznego okresu roku 2011 liczba rejestrujących się od stycznia do czerwca 2012 r. kobiet była niższa o 412 osób (tj. 20,5%).

Tabela 8. Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych kobiet posiadających zawód i bez zawodu w okresie I-VI 2011 i 2012 roku.

Kobiety	I - VI 2011		I - VI 2012		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	2.011	100%	1.599	100%	-412	-20,5%
posiadające zawód	1.472	73,2%	1.083	67,7%	-389	-26,4%
bez zawodu	539	26,8%	516	32,3%	-23	-4,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 3.

Wśród kobiet rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach w I półroczu 2012 r.:

- 67,7% posiadało zawód (1.083 kobiety),
- 32,3% nie posiadało zawodu (516 kobiet).

Na spadek liczby bezrobotnych kobiet rejestrujących się w analizowanym okresie 2012 r., z punktu widzenia posiadanych kwalifikacji zawodowych, miał przede wszystkim wpływ spadek rejestracji kobiet posiadających zawód. W stosunku do analogicznego okresu 2011 roku liczba rejestracji kobiet posiadających zawód zmalała o 26,4% (tj. 389 osób) podczas gdy liczba rejestracji kobiet bez zawodu zmalała zaledwie o 23 osoby tj. 4,3%.

Wobec tego udział kobiet posiadających zawód wśród ogółu rejestrujących się w okresie styczeń-czerwiec 2012 r. zmalał w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. o 5,5 pkt proc. (z 73,2% do 67,7%).

Poniższa tabela zawiera wykaz 20 zawodów, w których w I półroczu 2012 roku odnotowano największy napływ bezrobotnych kobiet:

Tabela 9. Bezrobotne kobiety wg zawodów – napływ w okresie I-VI 2012 r. (ranking 20)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Napływ w okresie I-VI 2012	stan w dniu 30.06.2012 r.
522301	Sprzedawca	224	684
331403	Technik ekonomista	97	235
753105	Krawiec	72	194
514101	Fryzjer	51	71
512001	Kucharz	38	94
235107	Pedagog	35	59
522305	Technik handlowiec	35	69
334306	Technik administracji	28	57
263102	Ekonomista	23	44
513101	Kelner	23	64
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	20	54
222101	Pielegniarka	15	16
242217	Specjalista administracji publicznej	15	26
613003	Rolnik	15	52
311924	Technik technologii odzieży	14	47
512002	Kucharz małej gastronomii	14	44
713102	Malarz budowlany	14	46
751201	Cukiernik	8	18
753605	Obuwnik przemysłowy	8	34
831205	Manewrowy	8	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 3.

W czołówce zawodów, w których wśród bezrobotnych kobiet odnotowano największy napływ bezrobotnych w I półroczu 2012 r. znalazły się te zawody, które od dłuższego czasu znajdują się w czołówce zawodów najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne (patrz Tabela 3, strona 6). Można zatem stwierdzić, że sytuacja osób reprezentujących te zawody jest szczególnie trudna, a przy utrzymującym się wysokim napływie do bezrobocia, w perspektywie czasu może ulec dalszemu pogorszeniu.

3.2.3. Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

W okresie od stycznia do czerwca 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach zarejestrowało się 405 osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (11,1% ogółu bezrobotnych rejestrujących się w I półroczu 2012 r.), tj. o 180 osób (30,8%) mniej niż w analogicznym okresie 2011 roku.

W niniejszym opracowaniu zamiennie używane jest określenie „**absolwent**”, które oznacza osobę bezrobotną do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki.

Tabela 10. Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w I półroczu 2011 i 2012 roku.

	I półrocze 2011		I półrocze 2012		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	585	100%	405	100%	-180	-30,8%
posiadający zawód	404	69,1%	193	47,7%	-211	-52,2%
bez zawodu	181	30,9%	212	52,3%	+31	+17,2%
kobiety	327	55,9%	222	54,8%	-105	-32,1%
mężczyźni	258	44,1%	183	45,2%	-75	-29,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 3.

Wśród rejestrujących się w I półroczu 2012 r. absolwentów:

- 47,7% stanowili bezrobotni posiadający zawód (193 osoby),
- 52,3% stanowili bezrobotni bez zawodu (212 osób).

Na zmniejszenie się liczby bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, rejestrujących się w I półroczu 2012 r., miał wpływ przede wszystkim spadek o ponad połowę (tj. 211 osób, 3,1%) liczby rejestracji osób posiadających zawód. Wpłynęło to na zasadniczą zmianę w strukturze kwalifikacyjnej liczby rejestrujących się absolwentów. Rok wcześniej w ogólnej liczbie napływających absolwentów, dominującą grupę (tj. 69,1%) stanowiły osoby posiadające zawód, natomiast w badanym okresie roku 2012 w liczbie rejestrujących się absolwentów przeważały osoby nieposiadające zawodu.

W badanej grupie bezrobotnych w okresie I-VI 2012 r. odnotowano spadek rejestracji zarówno wśród bezrobotnych mężczyzn o 29,1% (tj. 75 osób) jak i kobiet o 32,1% (tj. 105 osób) i tak:

Wśród osób bezrobotnych absolwentów:

- 54,8% rejestracji stanowiły bezrobotne kobiety (222 osoby)
- 45,2% rejestracji stanowili bezrobotni mężczyźni (183 osoby).

Tabela 11. Napływ bezrobotnych rejestrujących się do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki według wielkich grup zawodów – w I półroczu 2011 i 2012 roku.

Nazwa wielkiej grupy zawodowej (kod grupy)	Napływ bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
	I – VI 2011 r.		I-VI 2012 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY (1)	1	0	1	0
SPECJALIŚCI (2)	103	88	61	43
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL (3)	152	89	56	24
PRACOWNICY BIUROWI (4)	9	8	4	3
PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY (5)	76	58	41	32
ROLNICY, OGRODNICY (6)	1	1	2	0
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY (7)	61	1	28	0
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ (8)	0	0	0	0
PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH (9)	1	0	0	0
BEZ ZAWODU (0)	181	127	212	120
RAZEM:	585	372	405	222

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 3.

W porównaniu do roku 2011 liczba rejestrujących się w I połowie 2012 roku bezrobotnych absolwentów zmalała niemal we wszystkich grupach zawodów. Jedynie w grupie osób bez zawodu odnotowano wzrost rejestracji, a w grupach: (1) Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy oraz (8) Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, liczba rejestracji utrzymała się na niezmiennym poziomie w stosunku do analogicznego okresu roku 2011.

Na uwagę zasługuje fakt, iż pomimo wzrostu liczby absolwentów opuszczających mury szkół ponadgimnazjalnych w powiecie chojnickim w 2012 roku, w stosunku do roku poprzedniego, w badanym okresie, w ogólnej liczbie rejestracji bezrobotnych absolwentów, odnotowano spadek w stosunku do roku 2011. Może to oznaczać, że wśród młodych ludzi zwiększa się świadomość dotycząca korzyści płynących z dalszego kształcenia. Zapewne nie bez znaczenia pozostał udział absolwentów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu chojnickiego w autorskim projekcie tut. urzędu pn. „Absolwent na rynku pracy – Otwarte Dni Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach”, który był próbą odpowiedzi na problem bezrobocia młodzieży w powiecie chojnickim. Celem głównym projektu było kształtowanie wśród młodzieży aktywnych postaw w planowaniu kariery zawodowej.

4. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów (grup zawodów)

Analiza dotyczy sumy **wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**, zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach w poszczególnych miesiącach I półrocza 2012 roku, skorygowanej o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali.

W niniejszym opracowaniu zamiennie używane jest określenie „**oferta pracy**”, które oznacza wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej.

W okresie styczeń-czerwiec 2012 r. do rejestru ofert pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach pracodawcy zgłosili **1.566 nowych oferty pracy** – czyli o 200 (tj. 14,6%) więcej niż w analogicznym okresie 2011 r.

W tym samym okresie zarejestrowały się 3.642 osoby bezrobotne, z czego wynika, że średnio na 1 ofertę pracy przypadały 2 zarejestrowane osoby bezrobotne (rok wcześniej na 1 ofertę pracy przypadało 3 nowo rejestrujących się bezrobotnych).

Zgłaszane oferty pracy sklasyfikowano według 210 zawodów.

Wśród 1.566 złożonych ofert pracy:

- 956 ofert (61,0%) to miejsca pracy niesubsydiowane
- 610 ofert (39,0%) to miejsca pracy subsydiowane.

Tabela 12. Napływ ofert pracy w powiecie chojnickim w I półroczu 2012 roku

	Oferty pracy subsydiowane	Oferty pracy niesubsydiowane	ogółem
styczeń	19	105	124
luty	109	132	241
marzec	237	211	448
kwiecień	33	250	283
maj	90	101	191
czerwiec	122	157	279
OGÓŁEM:	610	956	1.566

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01

W badanym okresie, podobnie jak rok wcześniej przewagę stanowiły oferty pracy niesubsydiowanej (61,0% ogółu zgłaszanych wolnych miejsc pracy w I półroczu 2012r.).

4.1 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w I półroczu 2012 roku według rodzaju działalności

W badanym okresie, podobnie jak w I półroczu roku 2011, najwięcej ofert pracy zgłoszono w usługach – 763 (o 94 więcej niż rok wcześniej, co oznacza roczny wzrost popytu na pracę w tym sektorze o 14,1%). Na kolejnych miejscach pod względem ilości zgłoszonych ofert pracy znajdują się przemysł (452 oferty), handel (224 oferty), budownictwo (124 oferty) i rolnictwo (3 oferty).

W okresie od stycznia do czerwca 2012 r., w dwóch sektorach napływ ofert pracy był niższy niż I półroczu 2011 r. i tak:

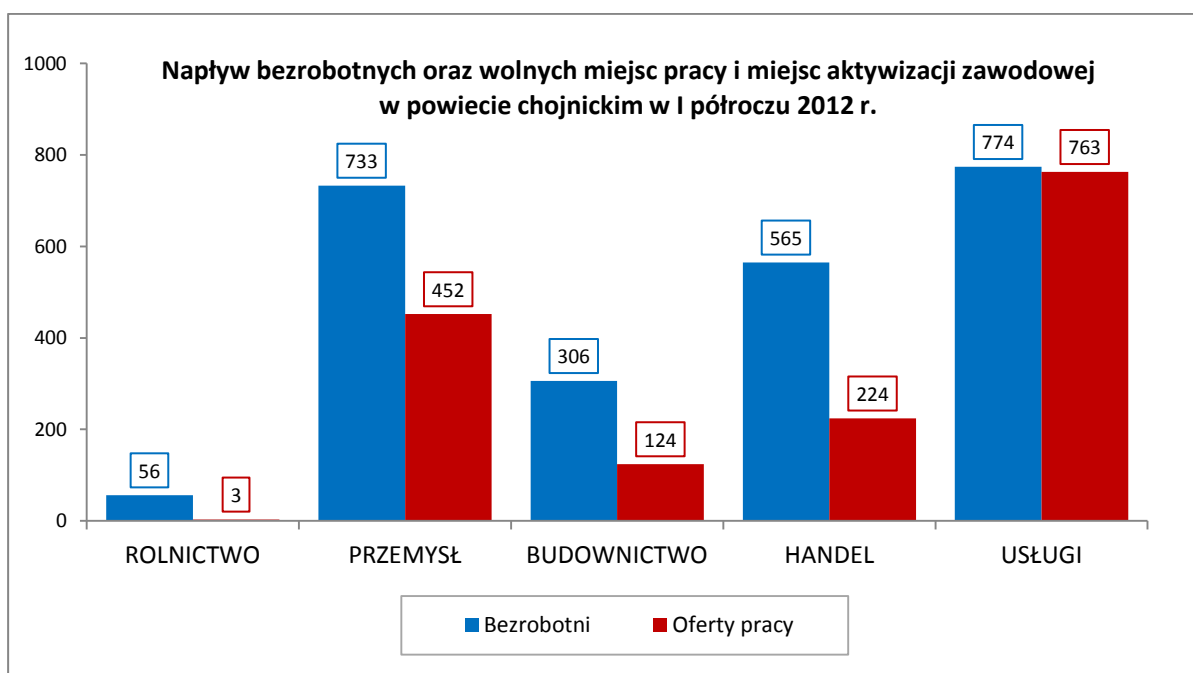
- w budownictwie – spadek o 39 ofert, tj. 23,9%;
- w rolnictwie – spadek o 9 ofert, tj. 75,0%.

W pozostałych sektorach w I półroczu 2012 r. odnotowano wyższy napływ ofert pracy w porównaniu z analogicznym okresem roku 2011 i tak:

- w przemyśle – wzrost o 131 ofert, tj. 40,8%;
- w usługach – wzrost o 94 oferty, tj. o 14,1%;
- w handlu – wzrost o 23 oferty, tj. o 11,4%,

W okresie styczeń-czerwiec 2012 roku we wszystkich pozostałych sektorach gospodarki, pracodawcy zgłosili mniej ofert pracy niż liczba rejestrujących się w tym czasie bezrobotnych. W handlu liczba ofert była o 338 mniejsza niż liczba rejestrujących się bezrobotnych, dla których ostatnim miejscem pracy był sektor handlowy. W przemyśle nadwyżka liczby rejestrujących się bezrobotnych nad liczbą zgłaszanych ofert pracy wyniosła 281, w budownictwie 182, w rolnictwie 53, zaś w usługach 11.

Wykres 1.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Załącznik 2.

4.2. Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2012 r. według grup zawodów i zawodów

Analizując rozkład ofert pracy według wielkich grup zawodów, w I półroczu 2012 roku najwięcej ofert zgłoszono dla:

- **Robotników przemysłowych i rzemieślników (7)** – 558 ofert (35,6% ogółu ofert), tj. o 176 ofert (46,1%) więcej niż w I półroczu 2011 r.
- **Pracowników przy pracach prostych (9)** – 437 ofert (27,9% ogółu ofert), tj. o 121 ofert (38,3%) więcej niż w I półroczu 2011 r.
- **Pracowników biurowych (4)** – 154 oferty (9,8% ogółu ofert), tj. o 25 ofert (19,4%) więcej niż w I półroczu 2011 r.

Tabela 13. Oferty pracy według wielkich grup zawodów w powiecie chojnickim w I półroczu 2011 i 2012 r.

Nazwa grupy wielkiej	I półrocze 2011 r.	I półrocze 2012 r.	Wzrost(+) / Spadek (-)	
			I. ofert pracy	%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7)	382	558	+176	+46,1%
Pracownicy przy pracach prostych (9)	316	437	+121	+38,3%
Pracownicy biurowi (4)	129	154	+25	+19,4%
Specjaliści (2)	61	129	+68	+111,5%
Technicy i inny średni personel (3)	182	109	-73	-40,1%
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (5)	159	84	-75	-47,2%
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (8)	127	80	-47	-37,0%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (1)	5	6	+1	+20,0%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (6)	5	9	+4	+80,0%
RAZEM:	1.366	1.566	+200	+14,6%

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPiPS – 01 zał. 3

Spadek liczby zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach ofert pracy w okresie I-VI 2012 r. w stosunku do analogicznego okresu roku 2011 odnotowano w 3 wielkich grupach zawodów:

- (5) Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (spadek o 47,2%, tj. 75 ofert),
- (3) Technicy i inny średni personel (spadek o 40,1%, tj. 73 oferty),
- (8) Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (spadek o 37,0%, tj. 47 ofert).

W pozostałych grupach zawodów liczba zgłaszanych ofert pracy w badanym okresie 2012 roku okazała się wyższa w stosunku do analogicznego okresu roku 2011.

Na uwagę zasługuje ponad dwukrotny wzrost zapotrzebowania na pracowników reprezentujących zawody z grupy Specjaliści (w Klasyfikacji Zawodów zawody z tej grupy wymagają wykształcenia na poziomie szkoły wyższej). Wskazuje to zmiany zachodzące na lokalnym rynku pracy mające wpływ na wzrost rangi wysokokwalifikowanej kadry w naszym powiecie.

Tabela 14. Ranking 40 najczęściej zgłaszanych ofert pracy w PUP Chojnice w okresie I-VI 2011/2012 r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Zgłoszone oferty pracy		wzrost(+) /spadek(-)
			I-VI 2011	I-VI 2012	
1	515303	Robotnik gospodarczy	121	178	+57
2	721204	Spawacz metodą MAG	2	151	+149
3	522301	Sprzedawca	95	91	-4
4	753303	Szwaczka	5	75	+70
5	532201	Opiekunka domowa	8	59	+51
6	411004	Technik prac biurowych	73	52	-21
7	752208	Stolarz meblowy	4	42	+38
8	931301	Robotnik budowlany	59	38	-21
9	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	24	34	+10
10	512001	Kucharz	23	33	+10
11	711202	Murarz	68	31	-37
12	721404	Monter konstrukcji stalowych	45	31	-14
13	332203	Przedstawiciel handlowy	29	30	+1
14	241202	Doradca finansowy	9	27	+18
15	411003	Pracownik kancelaryjny	17	26	+9
16	412001	Sekretarka	7	22	+15
17	741103	Elektryk	1	21	+20
18	752205	Stolarz	26	20	-6
19	334306	Technik administracji	8	19	+11
20	432103	Magazynier	21	19	-2
21	751104	Rozbieracz - wykrawacz	0	17	+17
22	432102	Inwentaryzator	0	16	+16
23	524902	Doradca klienta	23	15	-8
24	523002	Kasjer handlowy	0	14	+14
25	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	3	13	+10
26	244101	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	0	13	+13
27	712602	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	8	13	+5
28	713102	Malarz budowlany	10	13	+3
29	751105	Rzeźnik - wędliniarz	0	12	+12
30	961301	Robotnik oczyszczania miasta	61	12	-49
31	513101	Kelner	8	10	+2
32	711601	Brukarz	7	9	+2
33	712101	Dekarz	11	9	-2
34	832202	Kierowca samochodu dostawczego	29	9	-20
35	941201	Pomoc kuchenna	6	9	+3
36	611303	Ogrodnik	0	8	+8
37	722204	Ślusarz	14	8	-6
38	751204	Piekarz	6	8	+2
39	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	28	8	-20
40	235301	Lektor języka angielskiego	0	7	+7

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPiPS – 01 zał. 3

Podobnie jak rok wcześniej najwięcej ofert pracy zgłoszono dla **robotników gospodarczych** – 121 ofert pracy (wzrost w stosunku do I półrocza roku 2011 o 57 ofert, tj. 47,1%).

Na drugim miejscu najczęściej zgłaszanych wolnych miejsc pracy znaleźli się **spawacze metodą MAG** – w badanym okresie zarejestrowano 151 ofert pracy w tym zawodzie (tj. o 149 ofert, więcej w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego).

Oferty pracy dla **sprzedawców** w I półroczu 2012 znalazły się na 3 miejscu pod względem liczebności (rok wcześniej zajmowały 2-gie miejsce) – w badanym okresie zgłoszono 91 ofert pracy w tym zawodzie (spadek o 4 oferty, tj. 4,2%).

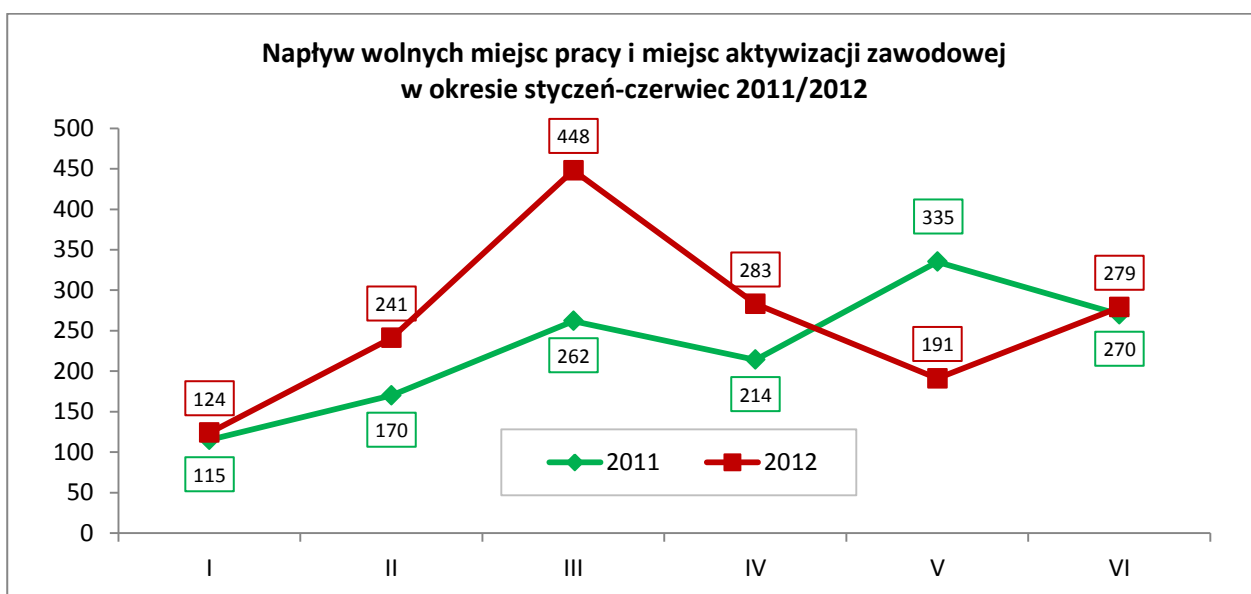
Wśród 40 zaprezentowanych w powyższej tabeli zawodów 4 związane są z kwalifikacjami, które wymagają wykształcenia na poziomie szkoły wyższej:

- doradca finansowy
- specjalista do spraw sprzedaży
- pośrednik w obrocie nieruchomościami
- lektor języka angielskiego

W I półroczu 2012 r. uwidocznił się wzrost napływających ofert pracy dla osób legitymujących się dyplomem wyższej uczelni. Oznacza to, że pracodawcy, poszukując nowych pracowników, stopniowo zwiększają wymagania.

Niestety pracodawcy często nie korzystają z pomocy urzędu pracy poszukując pracowników, częściej zamieszczając swe oferty zatrudnienia w ogólnopolskich portalach internetowych. Zamieszczenie ogłoszenia gwarantuje nie tylko oszczędność czasu dla pracodawcy, skuteczność, ale również niewielki poniesiony koszt własny. Ponadto, największe portale przy codziennej aktualizacji ofert gwarantują dotarcie do kilku milionów użytkowników.

Wykres 2.

5. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W celu dokonania pełniejszego rozpoznania sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy i wskazania zawodów w najwyższym stopniu generujących bezrobocie został opracowany tzw. **wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów**. Wskaźnik ten określa udział średniej liczby ofert pracy zgłoszonych w ciągu miesiąca przez pracodawców do urzędu pracy w średniej liczbie osób zarejestrowanych w ciągu tego miesiąca jako bezrobotne.

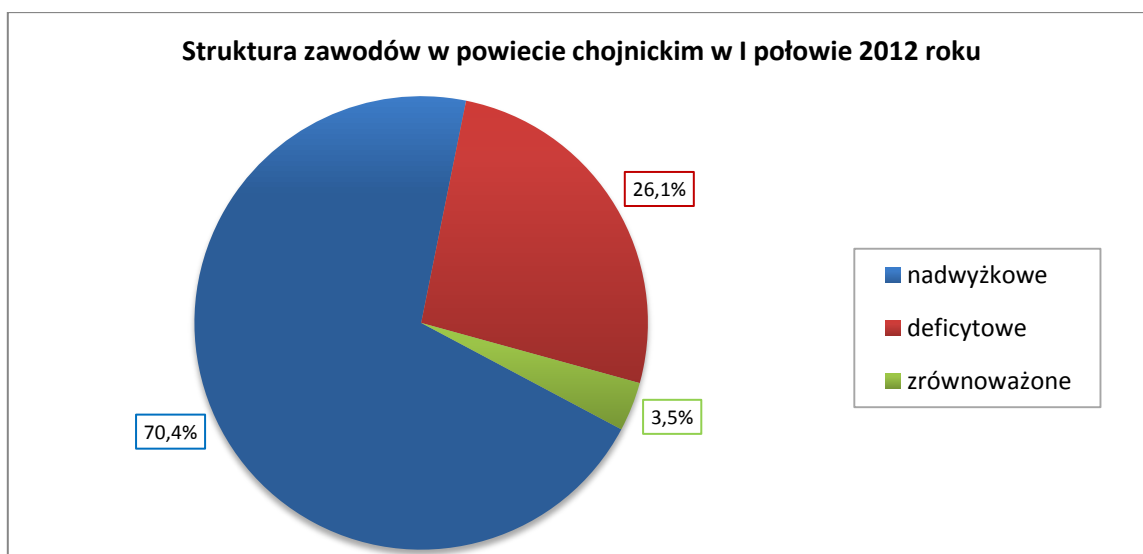
Jeśli wskaźnik ten przyjmuje wartości mniejsze niż 0,9 wówczas mamy do czynienia z mniejszym popytem na osoby wykonujące te zawody niż ich podażą. Jeśli wskaźnik przyjmuje wartości między 0,9 i 1,1 wówczas mamy do czynienia z równowagą podaży i popytu na pracowników wykonujących określony zawód, ale jeśli wartość tego wskaźnika jest wyższa od 1,1 wówczas mamy do czynienia z zawodem deficytowym, czyli takim, gdzie popyt na pracowników wykonujących dany zawód jest wyższy niż liczba osób poszukujących w tym zawodzie pracy.

Dane wynikowe z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za I półrocze 2012 roku wskazują, że większość zawodów, w których zgłoszono w badanym okresie oferty pracy lub/i zarejestrowali się bezrobotni (547 zawodów) to **zawody nadwyżkowe** (70,4% - spadek o 4,9 punktu procentowego w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego), tj. zawody/specjalności, w których występuje przewaga osób poszukujących pracy nad zgłoszonymi ofertami pracy.

Zawody deficytowe, w których występowała przewaga zgłoszonych ofert pracy nad liczbą osób poszukujących pracy stanowiły 26,1% (rok wcześniej – 22,0%).

Natomiast pozostałe 3,5% zawodów w powiecie chojnickim to **zawody zrównoważone** czyli takie, które wykazują równowagę na rynku pracy (w analogicznym okresie 2011 roku wskaźnik ten wyniósł – 2,7%).

Wykres 3.

5.1. Zawody nadwyżkowe

Analizując wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) grup zawodów wg kodu sześciocyfrowego, należy stwierdzić, że znaczna większość zarejestrowanych osób bezrobotnych reprezentuje zawody zaliczane do **zawodów nadwyżkowych** na rynku pracy (w powiecie chojnickim – 385 zawodów na 547 występujących).

Z wymienionej grupy zawodów w przypadku aż 87,5% (337 zawodów) wartość wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu równa jest 0,00. Dla osób bezrobotnych reprezentujących wspomniane zawody mamy do czynienia z najmniej korzystną sytuacją na rynku pracy, gdyż oznacza to, że w danym okresie nie wpłynęła ani jedna oferta pracy w tym zawodzie.

Wśród wspomnianych wyżej zawodów nadwyżkowych ze wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) równym 0,00 najliczniej reprezentowane są zawody z grup:

- Specjaliści (2) – 89 zawodów nadwyżkowych
- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7) – 77 zawodów nadwyżkowych
- Technicy i inny średni personel (3) – 62 zawody nadwyżkowe
- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (8) – 42 zawody nadwyżkowe.

Poniższa tabela przedstawia wykaz zawodów nadwyżkowych ze wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) > 0,00

Tabela 15. Zawody nadwyżkowe w powiecie chojnickim (ranking według wskaźnika intensywności nadwyżki)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu 2012	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu 2012	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I-półroczu 2012	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
311303	Technik elektryk	0,1667	6	5,8333	0,0278
722204	Ślusarz	1,3333	36,1667	34,8333	0,0369
753105	Krawiec	0,5	12	11,5	0,0417
522305	Technik handlowiec	0,3333	7,1667	6,8333	0,0465
751201	Cukiernik	0,1667	3,3333	3,1667	0,05
242217	Specjalista administracji publicznej	0,1667	3,1667	3	0,0526
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	1,1667	15,3333	14,1667	0,0761
514101	Fryzjer	1	8,8333	7,8333	0,1132
722314	Tokarz w metalu	0,5	4,1667	3,6667	0,12
222101	Pielęgniarka	0,3333	2,5	2,1667	0,1333
712601	Hydraulik	0,3333	2,1667	1,8333	0,1538
713203	Lakiernik samochodowy	0,3333	2	1,6667	0,1667
351203	Technik informatyk	0,8333	4,8333	4	0,1724
512002	Kucharz małej gastronomii	0,8333	4,8333	4	0,1724
233008	Nauczyciel języka angielskiego	0,1667	0,8333	0,6667	0,2

263505	Specjalista resocjalizacji	0,1667	0,8333	0,6667	0,2
325402	Technik masażysta	0,3333	1,6667	1,3333	0,2
752205	Stolarz	3,3333	15,8333	12,5	0,2105
621001	Drwal / pilarz drzew	0,1667	0,6667	0,5	0,25
751103	Przetwórcza ryb	0,1667	0,6667	0,5	0,25
751204	Piekarz	1,3333	5,3333	4	0,25
713102	Malarz budowlany	2,1667	7,6667	5,5	0,2826
741201	Elektromechanik	0,3333	1,1667	0,8333	0,2857
264201	Dziennikarz	0,1667	0,5	0,3333	0,3333
711301	Kamieniarz	0,1667	0,5	0,3333	0,3333
711503	Stolarz budowlany	0,1667	0,5	0,3333	0,3333
723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,3333	1	0,6667	0,3333
752206	Stolarz galanterii drzewnej	0,1667	0,5	0,3333	0,3333
522301	Sprzedawca	15,1667	41,8333	26,6667	0,3625
711202	Murarz	5,1667	14	8,8333	0,369
513101	Kelner	1,6667	4,5	2,8333	0,3704
241102	Specjalista do spraw kontrolingu	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
325502	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
341204	Opiekunka środowiskowa	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
514202	Kosmetyczka	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
722307	Operator obrabiarek skrawających	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
722313	Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
751105	Rzeźnik - wędliniarz	2	4	2	0,5
752208	Stolarz meblowy	7	12,6667	5,6667	0,5526
334306	Technik administracji	3,1667	5,6667	2,5	0,5588
243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,6667	1,1667	0,5	0,5714
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,8333	1,3333	0,5	0,625
512001	Kucharz	5,5	8,5	3	0,6471
532102	Opiekun medyczny	0,6667	1	0,3333	0,6667
711402	Betoniarz - zbrojarz	0,3333	0,5	0,1667	0,6667
741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,6667	1	0,3333	0,6667
933304	Robotnik magazynowy	0,3333	0,5	0,1667	0,6667
753402	Tapicer	0,6667	0,8333	0,1667	0,8

Źródło: Monitoring zawodów, <https://mz.praca.gov.pl>

Jak pokazuje powyższa tabela wśród 48 zaprezentowanych zawodów nadwyżkowych połowa (50,0%) należy do grupy zawodów: **(7)** Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (24 zawody).

5.2. Zawody deficytowe

W powiecie chojnickim na koniec I półrocza 2012 odnotowano **143 zawody deficytowe** (tj. 26,1%) z czego w przypadku 113 zawodów odnotowano maksymalną (MAX) wartość wskaźnika intensywności deficytu. Oznacza to, że w przypadku tych zawodów w omawianym okresie wystąpiły oferty pracy, a nie odnotowano zarejestrowanych bezrobotnych.

Wśród wspomnianych wyżej zawodów deficytowych ze wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) równym MAX najliczniej reprezentowane są zawody z grup:

- Specjaliści (2) – 31 zawodów deficytowych
- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7) – 22 zawody deficytowe
- Technicy i inny średni personel (3) – 18 zawodów deficytowych
- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (8) – 13 zawodów deficytowych

Tabela 16. Zawody deficytowe w powiecie chojnickim (wskaźnik intensywności deficytu $\neq$ MAX)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu 2012	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu 2012	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I-półroczu 2012	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
753303	Szwaczka	12,5	1	-11,5	12,5
515303	Robotnik gospodarczy	29,6667	2,5	-27,1667	11,8667
711601	Brukarz	1,5	0,1667	-1,3333	9
832202	Kierowca samochodu dostawczego	1,5	0,1667	-1,3333	9
941201	Pomoc kuchenna	1,5	0,1667	-1,3333	9
611303	Ogrodnik	1,3333	0,1667	-1,1667	8
931301	Robotnik budowlany	6,3333	0,8333	-5,5	7,6
332203	Przedstawiciel handlowy	5	0,6667	-4,3333	7,5
523002	Kasjer handlowy	2,3333	0,3333	-2	7
712602	Monter instal. i centralnego ogrzew. i ciepłej wody	2,1667	0,3333	-1,8333	6,5
513202	Barman	1	0,1667	-0,8333	6
411004	Technik prac biurowych	8,6667	1,5	-7,1667	5,7778
331301	Księgowy	0,8333	0,1667	-0,6667	5
712101	Dekarz	1,5	0,3333	-1,1667	4,5
325907	Terapeuta zajęciowy	0,6667	0,1667	-0,5	4
832203	Kierowca samochodu osobowego	0,6667	0,1667	-0,5	4
422603	Rejestratorka medyczna	0,5	0,1667	-0,3333	3
712703	Monter instalacji wentylac. i klimatyzacyjnych	0,5	0,1667	-0,3333	3
713103	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	0,5	0,1667	-0,3333	3
713205	Lakiernik wyrobów drzewnych	0,5	0,1667	-0,3333	3
912202	Operator myjni	0,5	0,1667	-0,3333	3
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	1,3333	0,5	-0,8333	2,6667
432103	Magazynier	3,1667	1,5	-1,6667	2,1111
122102	Kierownik działu sprzedaży	0,3333	0,1667	-0,1667	2
242108	Specjalista do spraw logistyki	0,3333	0,1667	-0,1667	2
422602	Recepcjonista	0,3333	0,1667	-0,1667	2
713201	Lakiernik	0,3333	0,1667	-0,1667	2
721405	Oczyszczacz konstrukcji stalowych	0,6667	0,3333	-0,3333	2
816030	Operator urządzeń przetwórstwa ryb	1	0,5	-0,5	2
932101	Pakowacz	0,5	0,3333	-0,1667	1,5

Źródło: Monitoring zawodów, <https://mz.praca.gov.pl>

W końcu I półrocza 2012 roku niemal 1/3 (30,0%) zawodów deficytowych ze wskaźnikiem intensywności deficytu $\neq$ MAX stanowiły zawody z grupy (7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 9 zawodów.

5.3. Zawody zrównoważone

Oprócz zawodów zaliczanych do deficytowych i nadwyżkowych występują także **zawody zrównoważone** czyli takie, w których liczba rejestrujących się bezrobotnych równoważy się z ilością napływających ofert pracy. W przypadku zawodów zrównoważonych wskaźnik intensywności zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1.

W oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów w I połowie 2012 roku wyłoniono **19 zawodów zrównoważonych**, które stanowiły one 3,5% ogólnej liczby zawodów.

Tabela 17. Zawody zrównoważone w powiecie chojnickim w I półroczu 2012 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu 2012	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu 2012	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	263401	Psycholog	0,3333	0,3333	1
2	311208	Technik inżynierii środowiska i melioracji	0,1667	0,1667	1
3	325905	Opiekunka dziecięca	0,6667	0,6667	1
4	332302	Zaopatrzeniowiec	0,3333	0,3333	1
5	343901	Animator kultury	0,1667	0,1667	1
6	421103	Kasjer bankowy	0,1667	0,1667	1
7	431301	Pracownik obsługi płacowej	0,1667	0,1667	1
8	516502	Instruktor nauki jazdy	0,1667	0,1667	1
9	524502	Sprzedawca w stacji paliw	0,1667	0,1667	1
10	711990	Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1667	0,1667	1
11	712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,1667	0,1667	1
12	722303	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	0,3333	0,3333	1
13	742201	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	0,1667	0,1667	1
14	752305	Pilarz	0,6667	0,6667	1
15	814201	Formierz wyrobów z kompozytów polimerowych	0,1667	0,1667	1
16	911203	Pokojowa	0,1667	0,1667	1
17	911207	Sprzątaczką biurowa	1	1	1
18	931205	Robotnik drogowy	0,1667	0,1667	1
19	962902	Dozorca	0,1667	0,1667	1

Źródło: Monitoring zawodów, <https://mz.praca.gov.pl>

5.4. Wskaźnik bezrobocia długotrwałego

Przyjrzyjmy się teraz kolejnemu wskaźnikowi, który pozwoli nam wskazać te zawody, które w największym stopniu generują bezrobocie długotrwałe. Jest to tzw. **wskaźnik bezrobocia długotrwałego**, który określa udział osób bezrobotnych dłużej niż rok, którzy przed rejestracją byli zatrudnieni w danym zawodzie w ogólnej liczbie wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych, którzy wykonywali ten zawód w ostatnim miejscu pracy.

Przy tworzeniu rankingu zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie chojnickim w postaci poniższej tabeli, na podstawie wielkości wskaźnika długotrwałego bezrobocia, wyodrębniono te grupy zawodów, które w I półroczu 2012 roku osiągnęły najwyższą wartość tego wskaźnika.

Tabela 18. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie chojnickim w I półroczu 2012 roku wg średnich grup zawodów.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1
1431	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i kultury	1
2120	Matematycy, statystycy i pokrewni	1
2441	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	1
2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	1
2642	Dziennikarze	1
3118	Kreślarze	1
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	1
3211	Operatorzy aparatury medycznej	1
3214	Technicy medyczni i dentyści	1
3251	Asystenci dentyści	1
3256	Ratownicy medyczni	1
3321	Agenci ubezpieczeniowi	1
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej	1
3436	Muzycy i pokrewni	1
3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	1
4131	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	1
5112	Konduktorzy i pokrewni	1
5221	Właściciele sklepów	1
5311	Opiekunowie dziecięcy	1
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	1
7123	Tynkarze i pokrewni	1
7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	1
7323	Introligatorzy i pokrewni	1
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	1
7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	1
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	1
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	1
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	1
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	1
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	1
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	1

Źródło: Monitoring zawodów, <https://mz.praca.gov.pl>

Analiza wskaźnika długotrwałego bezrobocia na poziomie grup dużych wykazała, że w I półroczu 2012 r. zawodami w największym stopniu generującymi w powiecie chojnickim długotrwałe bezrobocie były wybrane zawody należące do następujących grup:

- Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych (wartość wskaźnika: 1,0),
- Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach (1,0),
- Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki (0,75),
- Kierownicy do spraw zarządzania i handlu (0,67),
- Pomoce domowe i sprzątaczkę (0,67).

Na podstawie wskaźnika długotrwałego bezrobocia można również oszacować grupy zawodów, które w badanym okresie w najmniejszym stopniu były dotknięte ryzykiem długotrwałego bezrobocia.

Przeprowadzona analiza pozwoliła wyłonić 2 duże grupy zawodów, które osiągnęły najniższą (zerową) wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia, a w ramach tych grup wyspecyfikowano średnie grupy zawodów o wartości wskaźnika równym 0 :

- Kierownicy do spraw produkcji i usług
  - Kierownicy do spraw budownictwa
  - Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych
  - Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
- Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie
  - Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie

Należy pamiętać, że w prezentowanych średnich grupach zawodów bardzo często istnieje duże zróżnicowanie na poziomie grup elementarnych. Oznacza to, że w danej grupie mogą znaleźć się zarówno zawody szczególnie zagrożone długotrwałym bezrobociem jak i te, w przypadku których ryzyko to jest znikome.

Nie można także jednoznacznie wskazać grupy wielkiej zawodów w największym stopniu dotkniętych ryzykiem długotrwałego bezrobocia. W tej kategorii bezrobotnych znajdują się przedstawiciele zarówno grup środkowych jak i końcowych klasyfikacji zawodów i specjalności.

5.5. Wskaźnik szansy uzyskania oferty

Przyjrzymy się teraz innemu wskaźnikowi, który pozwoli na dokładniejsze rozpoznanie sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy w powiecie chojnickim. Jest to tzw. **wskaźnik szansy uzyskania oferty**, który określa udział liczby ofert pracy zgłoszonych dla bezrobotnych posiadających kwalifikacje do wykonywania określonego zawodu w liczbie wszystkich ofert zgłoszonych do powiatowego urzędu pracy przez pracodawców.

Analiza wartości wskaźnika szansy uzyskania oferty wykazała, że w I półroczu 2012 r. **największe możliwości otrzymania propozycji zatrudnienia** z Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach na poziomie grup elementarnych mieli przedstawiciele grup zawodów zaprezentowanych w poniższej tabeli. W przypadku każdej z tych grup, wskaźnik szansy uzyskania oferty osiągnął w analizowanym okresie wartość maksymalną (**MAX**).

Tabela 19. Ranking zawodów o najwyższym wskaźniku szansy uzyskania oferty w powiecie chojnickim w I półroczu 2012 roku wg średnich grup zawodów.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	MAX
3514	Technicy sieci internetowych	MAX
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	MAX
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	MAX
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	MAX
4214	Windykatorzy i pokrewni	MAX
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	MAX
2434	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	MAX
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	MAX
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	MAX
4313	Pracownicy obsługi płacowej	MAX
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	MAX
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	MAX
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	MAX
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	MAX
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	MAX
9214	Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	MAX
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	MAX
9121	Praczkarki ręczne i prasowacze	MAX

Źródło: Monitoring zawodów, <https://mz.praca.gov.pl>

Również duże szanse na otrzymanie propozycji zatrudnienia w I półroczu 2012 roku miały osoby bezrobotne, reprezentujące zawody z następujących grup:

- Spawacze i pokrewni (wskaźnik szansy uzyskania oferty: 7,3)
- Doradcy finansowi i inwestycyjni (5,0)
- Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe (3,9)
- Lektorzy języków obcych (2,3)
- Specjaliści do spraw rynku nieruchomości (2,2)
- Przedstawiciele handlowi (1,4)
- Kierowcy samochodów ciężarowych (1,2)
- Pracownicy domowej opieki osobistej (1,1)
- Dekarze (1,0)

Analiza wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy wykazała, że **najmniejsze szanse na otrzymanie propozycji zatrudnienia** w badanym I półroczu 2012 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach mieli bezrobotni reprezentujący następujące duże grupy zawodowe:

- Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych
- Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby
- Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach

W przypadku wyżej wymienionych grup, wartość wskaźnika szansy uzyskania oferty była równa zero.

6. Wnioski

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę napływu bezrobotnych oraz ofert pracy według zawodów można stwierdzić, że rynek pracy powiatu chojnickiego charakteryzuje się głęboką nierównowagą między podażą i popytem w przekroju zawodowym. Od wielu lat w ogólnym zestawieniu zawodów dominują zawody nadwyżkowe, które znacznie przewyższają liczbę zawodów deficytowych charakteryzujących się niedoborem zasobów ludzkich nad podażą pracy.

Dane wynikowe z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za I półrocze 2012 roku wskazują, że większość zawodów, w których zgłoszono w badanym okresie oferty pracy i/lub zarejestrowali się bezrobotni (547 zawodów) to zawody nadwyżkowe (70,4% - spadek o 4,9 punktu procentowego w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego), tj. zawody/specjalności, w których występuje przewaga osób poszukujących zatrudnienia nad zgłoszonymi ofertami pracy. Zawody deficytowe, w których występowała przewaga zgłoszonych ofert pracy nad liczbą bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie, stanowiły 26,1% (rok wcześniej – 22,0%). Natomiast pozostałe 3,5% (w 2011 roku – 2,7%) zawodów w powiecie chojnickim to zawody zrównoważone czyli takie, które wykazują równowagę na rynku pracy.

Przeprowadzona analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych ujawniła pewnie charakterystyczne fragmenty struktury samych bezrobotnych. Przede wszystkim wyraźnie zaznaczona jest przewaga osób bez zawodu (1.903 osoby), powiększana przez duży napływ do bezrobocia (1.084 osoby) (w tym napływ absolwentów – 212 osób). Są to bez wątpienia potencjalni klienci systemu kształcenia ustawicznego, za czym przemawia fakt, że w niewielkim stopniu osób tych dotyczy zjawisko długotrwałego bezrobocia. W chwili obecnej pracodawcy najchętniej zatrudniają osoby z wykształceniem minimum średnim zawodowym lub osoby posiadające doświadczenie zawodowe dlatego też Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach poprzez organizację szkoleń indywidualnych i grupowych pozwala uzyskać osobom bez zawodu nowe kwalifikacje, dzięki takim formom jak: roboty publiczne, prace interwencyjne, staże, prace społecznie użyteczne czy refundacja doposażenia stanowiska pracy umożliwiają zdobycie niezbędnego doświadczenia zawodowego.

Powiatowy Urząd Pracy swoją pomoc kieruje nie tylko do zarejestrowanych bezrobotnych lecz również do swych przyszłych potencjalnych petentów. W ramach autorskiego projektu pn. „Absolwent na rynku pracy – Otwarte Dni Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach”, absolwentom ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu chojnickiego zapewniono udział w zajęciach warsztatowych, przygotowanych i prowadzonych przez specjalistów (pracowników tutejszego urzędu), których głównym celem było kształtowanie wśród młodzieży aktywnych postaw w planowaniu kariery zawodowej. Ponieważ w obecnych czasach przed przyszłymi pracownikami coraz częściej stawiane są wymagania dotyczące elastyczności zawodowej oraz edukacyjnej w celu nabywania nowych kwalifikacji, działania te wydają się tym bardziej zasadne.

Na rynku pracy powiatu chojnickiego istnieje duże zapotrzebowanie pracodawców na pracowników o niskich kwalifikacjach i jednocześnie obserwowany jest duży napływ osób bezrobotnych w tych zawodach. Wydawałoby się zatem, że nie powinno być problemów z realizacją niektórych ofert pracy.

W praktyce okazuje się jednak, że ten rodzaj popytu jest trudny do zaspokojenia ze względu na brak wśród kandydatów do pracy osób posiadających umiejętności odpowiednie dla danego stanowiska pracy. Duża część osób bezrobotnych ma problem ze znalezieniem zatrudnienia z powodu zdewaluowanych przez długotrwałe bezrobocie kwalifikacji. Problem kwalifikacji, doświadczenia, umiejętności i mentalności na rynku pracy staje się bowiem obok posiadanego zawodu głównym generatorem długotrwałego bezrobocia.

Niskie płace dla osób niewykwalifikowanych powodują, że w relacji dochodów otrzymywanych z powodu braku pracy tj. zasiłki pomocy społecznej, dopłaty do czynszu, zakup opału, dożywianie dzieci, stypendiów dla dzieci itp. część osób bezrobotnych wybiera bierność zawodową, gdyż podjęcie zatrudnienia staje się dla nich nieopłacalne.

Analiza sytuacji osób bezrobotnych w powiecie chojnickim wykazała, że populacja zarejestrowanych w I półroczu 2012 r. osób bezrobotnych jest bardzo zróżnicowana. Nie można bowiem, wydzielić jednej konkretnej grupy zawodów, o której można by w jednoznaczny sposób powiedzieć, że generuje na rynku pracy bezrobocie. Wyjątek stanowią jedynie bezrobotni nieposiadający żadnych kwalifikacji zawodowych.

Trudno jest również wskazać w sposób jednoznaczny grupy zawodów, które mają zdecydowanie największe lub najmniejsze szanse na uzyskanie oferty pracy, gdyż najczęściej duże grupy zawodów są zróżnicowane na poziomie grup elementarnych.

Na koniec należy podkreślić, że wyniki przeprowadzonych badań w identyfikowaniu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystykę rynku pracy nie są w stanie określić rzeczywistej skali zjawiska w przedmiotowym zakresie, a z powodu czysto statystycznego charakteru metody prowadzenia MZDiN na powyższe rankingi należy patrzeć ostrożnie. Przypisując ściśle zawód bezrobotnego do oferty pracy monitoring pomija m.in. kwestię wielozawodowości czy podobieństwa kwalifikacyjnego wielu zawodów. Nie bierze również w rachubę ofert pracy nie trafiających do PUP, obecności w rejestrach osób nie zainteresowanych podjęciem pracy i migrantów zarobkowych a także szarej strefy. Wyrazistym przykładem są tu niektóre zawody budowlane, statystycznie nadwyżkowe, a w rzeczywistości prawdopodobnie deficytowe. Ponadto należy brać również pod uwagę fakt, że część populacji bezrobotnych sklasyfikowana jest w zawodzie wyuczonym a część w zawodzie wykonywanym. Duża grupa bezrobotnych może być sklasyfikowana w wielu zawodach, ale w momencie rejestracji umieszczana jest w ewidencji komputerowej pod jednym kodem zawodu. Duże zmiany zachodzące na rynku pracy mogą powodować, że dana osoba posiadająca kilka zawodów może w danym okresie czasu reprezentować zarówno zawód nadwyżkowy jak i deficytowy, z tym że tylko jeden z nich będzie uwzględniony w statystyce rynku pracy.

SPIS WYKRESÓW

Nr wykresu	Opis	strona
Wykres 1	Napływ bezrobotnych oraz wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie chojnickim w I półroczu 2012	16
Wykres 2	Napływ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w okresie styczeń-czerwiec 2011/2012	19
Wykres 3	Struktura zawodów w powiecie chojnickim w I połowie 2012 roku	20

SPIS TABEL

Nr tabeli	Opis	strona
Tabela 1	Zmiana liczby zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie chojnickim w latach 2011-2012 (stan na dzień 30 VI)	5
Tabela 2	Bezrobotni zarejestrowani w PUP Chojnice wg rodzajów działalności (sekcje PKD), w których pracowali bezrobotni przed zarejestrowaniem się w powiatowym urzędzie pracy	5
Tabela 3	Ranking 30 najliczniej reprezentowanych zawodów wśród bezrobotnych powiatu chojnickiego - stan na dzień 30.06.2012 r.	6
Tabela 4	Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych w I półroczu 2012 r. w stosunku do I półrocza 2011 r.	7
Tabela 5	Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych poprzednio pracujących według sektorów gospodarki w I półroczu 2012 r. w stosunku do I półrocza 2011 r.	8
Tabela 6	Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych posiadających zawód i bez zawodu w okresie I-VI w latach 2011/ 2012	9
Tabela 7	Bezrobotni według zawodów – napływ w I półroczu 2011 i 2012 roku	10
Tabela 8	Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych kobiet posiadających zawód i bez zawodu w okresie I-VI 2011 i 2012 roku	11
Tabela 9	Bezrobotne kobiety wg zawodów – napływ w okresie IV 2012 (ranking 20)	12
Tabela 10	Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w I półroczu 2011 i 2012 roku	13
Tabela 11	Napływ bezrobotnych rejestrujących się do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wielkich grup zawodów – w I półroczu 2011 i 2012 roku	14
Tabela 12	Napływ ofert pracy w powiecie chojnickim w I półroczu 2012 roku	15
Tabela 13	Oferty pracy według wielkich grup zawodów w powiecie chojnickim w I półroczu 2011 i 2012 r.	17
Tabela 14	Ranking 40 najczęściej zgłaszanych ofert pracy w PUP Chojnice w okresie I-VI 2011/2012 r.	18
Tabela 15	Zawody nadwyżkowe w powiecie chojnickim (ranking według wskaźnika intensywności nadwyżki)	21
Tabela 16	Zawody deficytowe w powiecie chojnickim (wskaźnik intensywności deficytu $\neq$ MAX)	23
Tabela 17	Zawody zrównoważone w powiecie chojnickim w I półroczu 2012 roku	24
Tabela 18	Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie chojnickim w I półroczu 2012 roku wg średnich grup zawodów	25
Tabela 19	Ranking zawodów o najwyższym wskaźniku szansy uzyskania oferty w powiecie chojnickim w I półroczu 2012 roku wg średnich grup zawodów	27